

NOTA DE PREMSA

Helena Cánovas ret homenatge a totes les dones esborrades de la història per ser-ho amb l'estrena de l'òpera *Don Juan no existe* al Festival Perelada 2024

- **El Mirador del Castell de Peralada acollirà l'estrena d'aquesta òpera de cambra en dos actes i un entreacte el proper dia 8 d'agost (22h)**
- **L'obra és un encàrrec del Festival Perelada a la guanyadora del Premi Carmen Mateu 2021 i una coproducció del festival amb el Gran Teatre del Liceu i el Teatro de la Maestranza**
- **Bàrbara Lluch és la directora d'escena, l'actor, director i dramaturg Alberto Iglesias signa el llibret i Jhoanna Sierralta n'assumeix la direcció musical**

Peralada, 25 de juliol de 2024.- “Neix una nova òpera a Peralada, perquè estem convençuts que s’ha de mantenir viu com a gènere i que és una expressió artística i cultural que cal cultivar per millorar la societat”. És la declaració d'intencions que ha llançat avui Oriol Aguilà, director artístic del Festival Perelada, en la presentació de l'òpera de cambra *Don Juan no existe*, d'Helena Cánovas, que s'estrenarà en el marc del festival el proper 8 d'agost (22h). Aguilà va explicar que la intervenció del festival permet iniciar el procés de consolidació de les carreres de joves creadors i creadores que, a

partir de l'encàrrec del cicle alt-empordanès, reben d'altres encàrrecs.

Don Juan no existe és una òpera que vol retre homenatge a totes aquelles dones que han estat esborrades de la història, pel simple fet de ser dones. Aquesta és la premissa sota la qual la compositora Helena Cánovas (Tona, 1994) va afrontar l'encàrrec del Festival Perelada d'escriure aquesta òpera de cambra. Cánovas va assumir l'encàrrec de compondre aquesta òpera en dos actes i un entreacte, en ser guanyadora de la segona edició del Premi Carmen Mateu. La candidatura de Cánovas es va imposar a d'altres 38 projectes que el jurat tenia sobre la taula, de 15 nacionalitats diferents. La jove compositora osonenca va formar inicialment un triangle artístic amb el llibretista de la peça, Alberto Iglesias i la directora d'escena Bàrbara Lluch, als qual s'hi va afegir posteriorment la directora musical, Jhoanna Sierralta.

Don Juan no existe. Sobre lo que olvidamos y lo que permanece, que és el títol sencer de la peça, parteix d'un fet real. Carmen Díaz de Mendoza Aguado, comtessa de San Luis, escriptora, dramaturga i feminista de l'Espanya de principis del segle XX, va escriure la peça teatral *Don Juan no existe*, un assaig lleuger en clau d'humor, de la qual no n'hi ha cap rastre més que algunes crítiques i no massa positives. En el primer acte, l'òpera de Cánovas presenta la comtessa intentant escriure el seu propi *Don Juan*, després d'assistir a una representació de *Don Giovanni*. Malgrat els dubtes i la inseguretat, les cotilles socials, accentuat tot plegat per la intervenció dels seus amics, Miguel i Agustín, la comtessa acaba escrivint l'obra i aquesta s'estrena.

L'entreacte està dedicat a la recepció de la peça en la societat de l'època, gens entusiasta, mentre que en el segon acte l'acció es trasllada a l'any 2024, en què una jove creadora, l'Helena, s'interessa per la figura, el pensament i l'obra de la comtessa i intenta completar una òpera, però es troba que el text no s'ha conservat i que la informació sobre la comtessa és escassa. Carmen Díaz de Mendoza Aguado ha estat silenciada, com tantes altres dones brillants, però incòmodes. En aquest segon acte les veus antagonistes són també amics de la jove, Miguel i Agustín, i també intervé Don Juan, que manté un parell de diàlegs amb l'Helena, que es referma en la seva tasca de continuar la recerca.

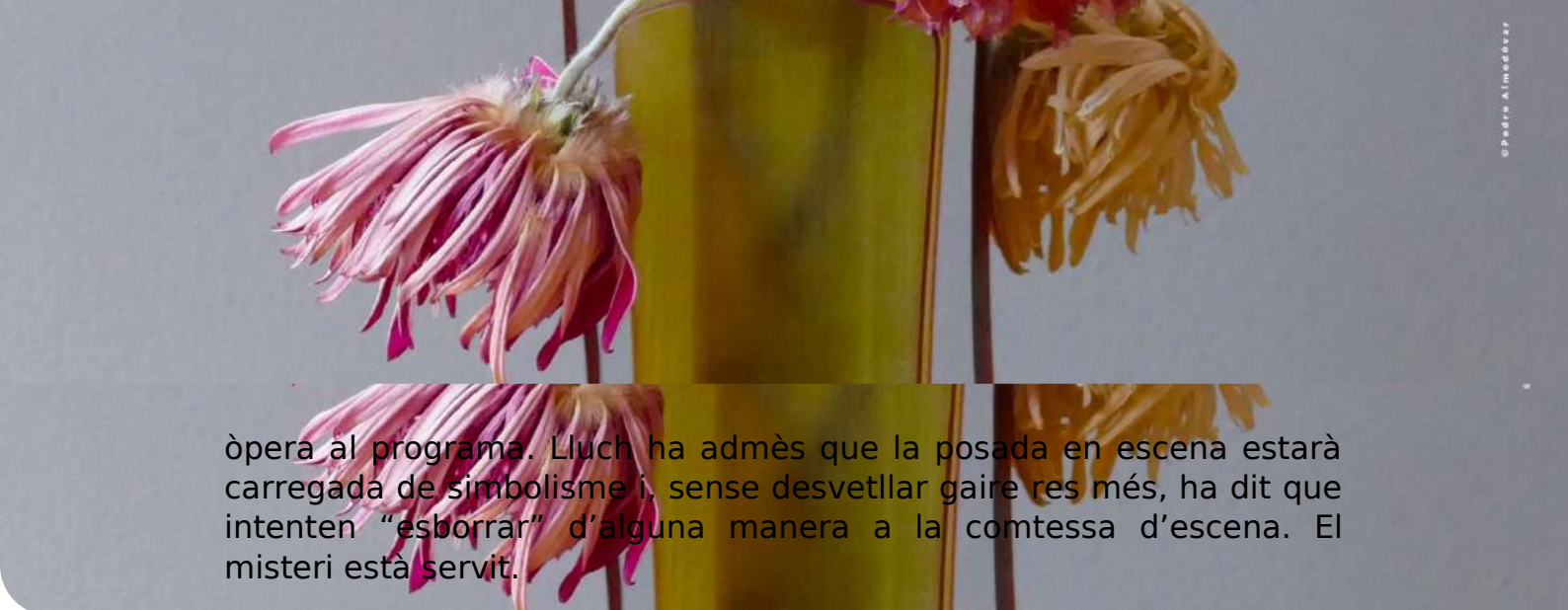

“Durant 3 anys ha dut aquest projecte al cap –ha explicat Helena Cánovas- i ha estat meravellós poder-ho començar a compartir amb la gent de l’equip, primer la Bàrbara, després l’Alberto i la Jhoanna, i veure com tot plegat anava creixent a mesura que ho compartia, perquè cadascú hi afegia de la seva part”. Aquesta sensació de satisfacció ha estat compartida per tots els membres dels quadres artístic i tècnic que han estat presents en l’acte. “És molt agraït i poc habitual poder treballar amb la compositora i el llibretista de la peça – ha dit Bàrbara Lluch- perquè són vius. Puccini o Bellini són morts, no els podràs consultar res si poses en escena alguna de les seves obres, en canvi, en aquest cas, pots anar directament a la font i a poc a poc, entre tots li hem anat donant forma”. Cánovas explica que, quan es va plantejar fer aquesta òpera, va entrar “en bucle” en la recerca a internet de dones “oblidades” arribant a formar el que anomena el seu “grup de fantasmes”, d’entre els quals va destacar la comtessa i, sobretot, el títol d’una de les seves dues obres, *Don Juan no existe*, que li va quedar “sota la pell”.

Es tracta d’una òpera feminista, una afirmació amb la qual tots els implicats hi estan d’acord, no només per la temàtica, sinó també pel fet que la part majoritària de responsables de l’espectacle són dones: Cánovas, Lluch i Sierralta, un detall que no ha passat desapercbut. L’absència d’egos durant el procés i un ambient de franca col·laboració han estat punts que s’han destacat, així com el lideratge de Cánovas en tot moment: “L’Helena ho té molt clar, és la seva criatura i el que nosaltres hem fet és mimar la criatura per tal de tenir-la contenta i satisfeta”, ha explicat Alberto Iglesias.

Avui, tots els implicats han parlat de reptes i de novetats, des de la soprano Natalia Labourdette (Comtessa, Helena), passant pel baríton David Oller (Agustí i Don Juan), per la directora musical Jhoanna Sierralta, pels membres del Cosmos Quartet, fins la saxofonista Helena Otero i el percussionista Miquel Vich. La paraula descoberta, referint-se a Cánovas i el seu llenguatge, també ha sortit diverses vegades. A més de tots aquests artistes, el repartiment es completa amb el tenor Pablo García-López (Miguel). Pel que fa a la posada en escena i al sentit de la peça, Lluch ha explicat que el personatge de la comtessa encarna “totes les dones que han estat esborrades al llarg de la història, mentre que Don Juan representa tots els homes que les han esborrat.” En aquest sentit, Sierralta va voler reconèixer la valentia del festival i el valor que té el gest d’haver inclòs aquesta

òpera al programa. Lluch ha admès que la posada en escena estarà carregada de simbolisme i, sense desvetllar gaire res més, ha dit que intenten “esborrar” d’alguna manera a la comtessa d’escena. El misteri està servit.

Alberto Iglesias ha dit que l’obra “és gairebé una batalla contra el mite” de Don Juan i que, en aquest cas, l’enfocament de Cánovas “és possiblement més conciliador i més esperançador que no pas el meu, d’acord amb la seva edat, perquè jo sóc més de la vella escola”. La compositora, per la seva banda, ha afegit que no volia presentar a la comtessa com una heroïna, “sinó com algú que és com tots nosaltres”. Pel que fa a la inclusió de l’electrònica en la part musical, Cánovas ha explicat que això li ha permès separar capes de l’acció, de manera que això afavoria poder canviar els llocs des d’on apareixien Don Juan i fins i tot la comtessa en determinats moments.

D’altra banda, el mateix dia 8 d’agost, a la Biblioteca del Museu del Castell (19:15h), la mateixa Helena Cánovas, compositora de l’òpera, oferirà una conferència al públic que hi estigui interessat sobre el procés d’escriptura i composició de l’obra que s’estrenarà la mateixa nit a Peralada.

Aquesta és una coproducció del Festival Peralada, el Gran Teatre del Liceu i el Teatro de la Maestranza, amb la participació del Teatro Real i dels Teatros del Canal.